

**CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU**

**METODOLOŠKO UPUTSTVO
STATISTIKA STRANIH FILIJALA**

50

METODOLOŠKO UPUTSTVO

50

Podgorica, 2014.

Sadržaj

I. Pravni osnov	2
II. Metodološka uputstva	3
a) Cilj i predmet istraživanja.....	3
b) Izvor, metod i periodika prikupljanja podataka.....	3
c) Jedinice posmatranja.....	4
d) Obuhvat	5
1. Pokriveni sektori prema klasifikaciji djelatnosti.....	5
2. Pokrivena geografska površina.....	6
3. Pokrivene klase po veličini.....	7
e) Povjerljivost.....	7
f) Definicije varijabli	7

I. Pravni osnov

Pravni osnov za sprovođenje ovog statističkog istraživanja je Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike Crne Gore „SL.list RCG“ br. 18 od 30. 03. 2012 godine.

Ovo istraživanje se oslanja u radu, pored ovog Zakona, na nacionalnu Klasifikaciju djelatnosti (KD2010) koja je usklađena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE rev. 2 .

Statistika strukture i aktivnosti stranih filijala FATS zasniva se na Regulativi br. 716/2007 kojom se definiše metodologija prikupljanja, obračunavanja, provjeravanja i objavljivanja podataka o poslovanju stranih filijala.

Ostale Regulative kojima se dopunjuje i/ili mijenja metodološki okvir propisan regulativom 716/2007 su:

- Regulativa br. 747/2008, je dopuna Regulative br.716/2007, I odnosi se na definicije karakteristika koje se prikupljaju ovim istraživanjem, kao i na primjenu klasifikacije djelatnosti NACE Rev.2.
- Regulativa br. 364/2008 je dopuna Regulative br.716/2007 u pogledu tehničkog formata za prenos podataka statistike stranih filijala i odstupanja koja će se odobriti državama članicama.
- Regulativa br. 834/2009 je dopuna Regulative br.716/2007 u pogledu definisanja kriterijuma za procjenu kvaliteta ovog istraživanja.

II. Metodološke osnove

a) Cilj i predmet istraživanja

Regulativa (EU) br 716/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. juna 2007 godine o statistici strukture i aktivnosti stranih filijala, takozvana FATS Regulativa, uspostavlja zajednički okvir za prikupljanje statistike stranih filijala.

Ovom Regulativom su obuhvaćena dva statistička istraživanja: unutrašnja statistika stranih filijala (Inward Fats) i spoljna statistika stranih filijala (Outward Fats).

Unutrašnja statistika stranih filijala (Inward Fats) opisuje aktivnosti privrednih subjekata u našoj ekonomiji. Statističke jedinice su preduzeća sa prebivalištem u Crnoj Gori a kojom upravlja privredni subjekat sa sjedištem izvan zemlje.

Spoljna statistika stranih filijala (Outward Fats) opisuje aktivnosti privrednih subjekata u inostranstvu pod kontrolom privrednih subjekata sa sjedištem u Crnoj Gori. Statističke jedinice su preduzeća i sve grane u inostranstvu koje su kontrolisane od strane institucionalnih jedinica sa prebivalištem u Crnoj Gori.

b) Izvor, metod i periodika prikupljanja podataka

Izvori podataka su privredni subjekti, sa prebivalištem u Crnoj Gori, kojima upravlja privredni subjekat sa sjedištem izvan zemlje kao i privredni subjekti u inostranstvu pod kontrolom privrednih subjekata sa sjedištem u Crnoj Gori.

Korišćeni okvir za unutrašnju statistiku stranih filijala je Biznis registar. Obuhvataju se privredni subjekti koji posluju sa stranim kapitalom i imaju više od 10 zaposlenih. Pokrivene su sve djelatnosti Nace Rev 2 od B – N, osim sektora K (Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja). Karakteristike koje se prikupljaju su : promet, vrijednost proizvodnje, dodata vrijednost po faktorskim troškovima, ukupna nabavka roba i usluga, ukupna nabavka roba i usluga kupljenih radi dalje prodaje u istom stanju u kom su primljene, troškovi personala, bruto investicije u materijalna dobra i broj zaposlenih lica,

Korišćeni okvir za spoljnu statistiku stranih filijala je registar stranih direktnih investicija Centralne Banke. Karakteristike koje se prikupljaju su: promet, broj zaposlenih i broj preduzeća.

Periodika ovog istraživanja je godišnja, a podaci se publikuju na kraju tekuće godine za prethodnu godinu.

Upitnici se mogu naći na stranici Zavoda za statistiku.

c) Jedinice posmatranja

Glavne jedinice posmatranja koje se koriste za Statistiku stranih filijala su privredni subjekti. Svakom privrednom subjektu kao cjelini se dodjeljuje jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti prema glavnoj djelatnosti koju ono obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Biznis registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Jedinice se razvrstavaju na bazi djelatnosti.

Prema oblicima obavljanja privrednih djelatnosti ovim istraživanjem su obuhvaćena su privredna društva i oblici određeni zakonom o privrednim društvima Republike Crne Gore, i to:

- a) ortačko društvo (ortakluk)- "OD"
- b) komanditno društvo - "KD"
- v) akcionarsko društvo - "AD"
- g) društvo sa ograničenom odgovornošću - "DOO".

d) Obuhvat

1. Pokriveni sektori prema klasifikaciji djelatnosti:

U skladu sa izmjenama klasifikacije djelatnosti obuhvataju se privredni subjekti koji su po Klasifikaciji djelatnosti (KD 2010), koja je usklađena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev.2, registrovani u sektore:

Sektor	Opis
B	Vađenje rude I kamena
C	Prerađivačka industrija
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom I klimatizacija
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada I slične aktivnosti
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko I trgovina na malo I popravka motornih vozila I motocikala
H	Saobraćaj I skladištenje
I	Usluge smještaja I ishrane
J	Informisanje I komunikacije
L	Poslovanje nekretninama
M	Stručne, naučne I tehničke djelatnosti
N	Administrativne I pomoćne uslužne djelatnosti

2. Pokrivena geografska površina

21 opština :

-Andrijevića, Bar, Budva, Bijelo Polje, Berane, Danilovgrad, Žabljak, Kolašin, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Plav, Plužine, Pljevlja, Podgorica, Rožaje, Tivat, Ulcinj, Herceg Novi, Cetinje i Šavnik.

S obzirom da je Crna Gora jedan region na sva tri NUTS nivoa, obaveza ovog izvještavanja se svodi na obavezu izvještavanja na nacionalnom nivou.

3. Pokrivene klase po veličini

Prema grupi zaposlenih radnika, klase preduzeća se dijele na :

- Klasa 1 – mala preduzeća: od 1 do 49 zaposlenih radnika,
- Klasa 2 – srednja preduzeća: od 50 do 249 zaposlenih radnika,
- Klasa 3 – velika preduzeća: preko 250 zaposlenih radnika.

e) Povjerljivost

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike izvještajne jedinice su dužne da daju podatke, a individualni podaci dobijeni istraživanjem, su zaštićeni, i koriste se isključivo u statističke svrhe.

Agregirani podaci kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravilo dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti), u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike i Regulativom 364/2008 Evropske komisije, se tretiraju kao povjerljivi i ne objavljuju se (član 60).

f) Definicije varijabli

Promet (V12110) obuhvata obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga, bez PDV-a.

Vrijednost proizvodnje (V12120) mjeri stvarno proizvedenu količinu dobara i usluga u jedinici, zasnovanu na prodajama, uključujući promjene u zalihama dobara i usluga kao i njihovu preprodaju.

Ukupne nabavke dobara i usluga (V13110) uključuju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu. Dobra i usluge mogu biti preprodati sa ili bez dalje obrade, potpuno upotrijebljeni u proizvodnom procesu ili ostavljeni kao zalihe.

Troškovi zaposlenih (V13310) su ukupne plate isplaćene zaposlenima (redovnim, privremeno zaposlenima, kao i zaposlenima u domaćinstvima), od strane poslodavaca, za ranije obavljeni rad u referentnom periodu. Troškovi zaposlenih takođe uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zaposlenih u preduzeću, kao i obavezne i dobrovoljne socijalne doprinose za poslodavca.

Bruto investicije u materijalnu imovinu (V15120) obuhvataju sve ostvarene investicije u novu i polovnu materijalnu imovinu u izvještajnom periodu, čiji je vijek upotrebe duži od godinu dana.

Mjerne jedinice

Broj
Euro
Hiljadu eura

Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2
telefon (+382) 20 223-261, telefaks (+382) 20 223-261
Pripremila: Tatjana Popović
telefon: +382 20 223-261
e-mail: contact@monstat.org